

KIRJE

SMDno-2018-1792

24.10.2018

Aluehallintovirastot
Pelastuslaitokset
Ahvenanmaan maakunnan hallitus

Pelastuslaitosten, kuntien ja sopimuspalokuntien erityisavustukset rakennushankkeisiin vuodelle 2019

Palosuojelurahastolain (306/2003) 14 §:n mukaan rahastosta voidaan myöntää lain tarkoituksen toteuttamiseksi rahaston varojen ja vuosittaisen käyttösuunnitelman puitteisissa erityisavustuksia kunnille, pelastustoimen alueille ja sopimuspalokunnille. Palosuojelurahaston hallitus tulee tarkastamaan lähivuosina rakennushankeavustusten myöntämisperusteita sekä avustuksen määrän jakautumiseen eri avustustyyppien kesken.

Rakennushankeavustuksia ei myönnetä hankkeisiin joiden peruskorjaus tai uudisrakentaminen on jo aloitettu ennen avustuspäätöksen saamista.

Palosuojelurahastosta myönnettäviin avustuksiin sovelletaan, mitä valtionavustuslaissa (688/2001) säädetään ja rahasto toimii näissä avustuksissa valtionavustuslaissa tarkoitettuna valtionapuviranomaisena. Avustusten hakemiseen, myöntämiseen ja maksatukseen sovelletaan muilta osin hakukirjettä sekä ohjetta avustuksen hakemisesta Palosuojelurahastosta. Ohje avustuksen hakemisesta Palosuojelurahastolta löytyy sähköisenä osoitteesta: www.psr.fi/avustukset.

Palosuojelurahaston hallitus on päättänyt julistaa haettavaksi kuntien, pelastustoimen alueiden ja sopimuspalokuntien (yli 12 500 euron yksikköhintaiset) erityisavustukset rakennushankkeisiin vuodelle 2019 seuraavasti:

1. Kunnille myönnettävät avustukset paloasemahankkeisiin

Kunnille voidaan myöntää erityisavustusta uusien paloasemien rakentamiseen, kiinteistön hankintaan (kiinteän omaisuuden, rakennuksen tai rakennuksessa olevan huoneiston hankintaan) sekä vanhojen paloasemien merkittävään peruskorjaukseen tai laajentamiseen.

Kunnan rakennushankkeeseen myönnettävän avustuksen määrä voi olla **enintään 40 %** hyväksyttävistä kustannuksista ja **kerralla enintään 220 000 euroa**.

Merkittävänä peruskorjauksina ja laajennuksina voidaan pitää:

- merkittävien ja todennettujen työturvallisuuteen vaikuttavien puutteiden poistamista (esim. merkittävä terveyshaitta, henkilöstön altistuminen, rakenteiden vaarallinen kunto)
- rakennuksen käyttötarkoituksen muuttaminen paloasemakäyttöön
- ajoneuvopaikkojen lisääminen tai muu vastaava toimenpide

Avustusta myönnetään paloasemien rakentamiskustannuksiin ja kiinteisiin kalusteisiin. Avustusta voidaan myöntää vain pelastustoimen käytössä oleviin tiloihin. Mikäli paloasematiloilla on yhteiskäyttöä, tulee pelastustoimen käytössä oleva osuus tiloista (prosenttia) selvittää erillisellä liitteellä.

Avustusta **ei myönnetä** pintakorjauksiin, ovien ja ikkunoiden uusimiseen tai muihin vuosikorjauksen luonteisiin toimenpiteisiin. Rakennushankeavustusta ei myönnetä väestönsuojelu-, ensihoito- ja ensivastetoiminta- tai öljyntorjuntatiloihin. Avustusta ei myönnetä maanhankintaan, irtaimistoon (esim. kodinkoneet, irtokalusteet, kuntolaitteet, toimisto- ja koulutusvälineistö) eikä juokseviin kuluihin (esim. sähkö- ja vesilaskut). Avustusta ei voida myöntää kunnalliselle kiinteistöosaakeyhtiölle (kunnan kokonaan tai osittain omistama).

Rakennuskustannusten sekä avustetusta omaisuudesta perittävän vuokran tulee olla kohtuullisia ja linjassa alueen yleisen paloasemarakennusten vuokratason kanssa.

Palosuojelurahaston myöntämä avustus tulee huomioida täysimääräisesti vähennyksenä vuokraa määrättäessä.

Pelastuslaitosten tulee asettaa alueensa kaikki rakennushankehakemukset (mukaan lukien harjoitusalueet) perusteltuun tärkeysjärjestykseen erikseen kuntien sekä sopimuspalokuntien hankkeiden osalta mikäli alueelta on enemmän kuin yksi rakennushankehakemus.

Paloasemahankkeiden hyväksyttävät ja ei-hyväksyttävät kustannukset ovat eriteltyinä kirjeen liitteessä.

2. Pelastuslaitoksille myönnettävät avustukset paloasemahankkeisiin

Pelastuslaitoksille voidaan myöntää erityisavustusta uusien paloasemien rakentamisesta ja vanhojen merkittävästä peruskorjauksesta sekä laajennuksesta aiheutuneisiin kustannuksiin, mikäli nämä on sovittu alueiden vastuulle alueen perustamissopimuksessa.

Jos pelastuslaitos vastaa rakennushankkeista, noudatetaan samoja hakuperiaatteita kuin kohdassa 1.

3. Sopimuspalokunnille myönnettävät avustukset paloasemahankkeisiin

Avustusta voidaan myöntää sopimuspalokunnille ja muille vastaaville yhteisöille jotka ovat solmineet palokuntasopimuksen alueen pelastustoimen kanssa, mukaan lukien tehdas- ja laitospalokunnat. Viimeksi mainittujen osalta avustuksen tarvetta ja määrää harkittaessa huomioon otetaan palokuntasopimuksen velvoitteiden täyttäminen ja osuus toiminnasta pelastustoimen alueen sopimuspalokuntana.

Sopimuspalokunnille voidaan myöntää erityisavustusta uusien paloasemien rakentamiseen, kiinteistön hankintaan (kiinteän omaisuuden, rakennuksen tai rakennuksessa ole-

van huoneiston hankintaan) sekä vanhojen paloasemien merkittävään peruskorjaukseen tai laajentamiseen.

Avustusta myönnetään paloasemien rakentamiskustannuksiin ja kiinteisiin kalusteisiin. Sopimuspalokunnan rakennushankkeeseen myönnettävän avustuksen määrä voi olla enintään 40 % hyväksyttävistä kustannuksista ja enintään 220 000 euroa. Sopimuspalokunnille voidaan myöntää avustusta yli 12 500 euron rakennushankkeisiin. Alle 12 500 euron hankkeisiin avustusta voi hakea suoraan Palosuojelurahastosta ilman määräaika.

Avustusta **ei myönnetä** paloaseman juhlasalin tai vastaavan tilan rakennuskustannuksiin. Muilta osin noudatetaan samoja hakuperiaatteita kuin kohdassa 1.

4. Pelastuslaitoksille sekä kunnille myönnettävät avustukset harjoitusaluehankkeisiin

Pelastuslaitoksille ja kunnille voidaan myöntää avustusta harjoitusaluehankkeisiin. Harjoitusalueeksi lasketaan suurempi hanke kuin yksittäisen kontin hankinta. Yksittäisen kontin hankintaa käsitellään ja asetetaan kiireellisyysjärjestykseen osana kalustohankemuksia.

Harjoitusaluehankkeeseen myönnettävän avustuksen määrä voi olla enintään 40 % hyväksyttävistä kustannuksista ja kerralla enintään 220 000 euroa. Mikäli harjoitusalue rakennetaan useammassa osassa, voidaan saman harjoitusalueen rakentamiseen myöntää avustusta korkeintaan kolme kertaa, yhteensä enintään 660 000 euroa.

Kustannuksiltaan yli 660 000 euron harjoitusaluehankkeisiin tulee aluehallintoviraston hakea sisäministeriön pelastusosaston lausunto. Lausunto toimitetaan hakemuksen mukana rahastoon.

Harjoitusaluehankkeisiin tulee hakijan pyytää lausunto aluehallintovirastolta sekä liittää hakemukseen harjoitusalueen käyttösuunnitelma sekä selvitys ympäristöluvasta ja alueella olevista muista harjoitusaluekohteista ja niiden käyttömahdollisuuksista. Muilta osin avustusta haettaessa noudatetaan samoja ehtoja kuin rakennushankkeissa yleensä.

5. Rakennushankkeita koskevat yleisehdot

Hakemuslomakkeelta tulee ilmetä kaikki hankkeeseen oleellisesti liittyvät tiedot.

Hankkeen kustannusarvion on oltava rakennussuunnittelijan tai muun rakentamistalouden riittävästi perehtyneen rakennusalan asiantuntijan laatima. Hankkeen kustannusarvion mahdollinen nousu ei oikeuta avustuksen määrän korottamiseen jälkikäteen.

Hakemukseen tulee liittää hakemuslomakkeessa mainitut pakolliset liitteet. Liitteet ovat **hakemuskohtaisia**. Palosuojelurahastossa on käytössä sähköinen asianhallintajärjestelmä, josta sähköisiä asiakirjoja ei voida erottaa toiseen hakemukseen.

Avustusta haettaessa ja myönnettäessä otetaan huomioon hankinnan tai hankkeen **arvonlisäverolliset kustannukset**. Mikäli arvonlisäveron luonteesta on epäselvyyttä, hakija on velvollinen selvittämään asian.

Julkisten hankintayksiköiden (kunnat ja pelastustoimen alueet) tulee noudattaa lakia julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista (1397/2016). Palosuojelurahaston avustuksella hankittavan omaisuuden hankintamenettelyssä.

Aluehallintovirastoja pyydetään tiedottamaan hakumenettelystä ja -aikataulusta pelastuslaitoksia ja kuntia. Pelastuslaitoksia kehoitetaan ohjeistamaan alueensa sopimuspalokuntia hakumenettelystä ja -aikataulusta.

Valtionavustuksella **hankitun omaisuuden käyttöaika on 30 vuotta avustuksen myöntämisestä**, jos avustus on myönnetty kiinteän omaisuuden, rakennuksen tai rakennuksessa olevan huoneiston hankintaan tai perusparannukseen.

Avustus saadaan käyttää ainoastaan avustuspäätöksen mukaiseen tarkoitukseen. Avustuksen saajan on noudatettava avustettavassa hankkeessa tai toiminnassa valtionavustuslaissa ja avustuspäätöksessä asetettuja ehtoja ja rajoituksia. Jos avustus on myönnetty tiettyä avustuspäätöksessä määriteltyä käyttötarkoitusta varten käytettävän omaisuuden hankintaan tai perusparannukseen, **omaisuutta ei saa käyttää pysyvästi muuhun kuin avustuspäätöksessä määriteltyyn käyttötarkoitukseen eikä omaisuuden omistus- tai hallinto-oikeutta saa luovuttaa toiselle avustuspäätöksessä määrättyä avustuksen kohteena olevan omaisuuden käyttöaikana.** Mikäli avustusta käytetään päätösehtojen vastaisesti, valtionapuviranomainen voi päätöksellään määrätä **valtionavustuksen maksamisen lopetettavaksi** sekä jo maksetun valtionavustuksen tai sen osan **takaisin perittäväksi**.

Avustettavissa hankkeissa ei voi käyttää leasingrahoitusta hankkeiden rahoitusmuotona.

Avustuksen saajan tulee antaa Palosuojelurahastolle avustuspäätöksen ehtojen noudattamisen valvomiseksi oikeat ja riittävät tiedot. Avustuksen saajan tulee ilmoittaa viipymättä Palosuojelurahastolle avustuksen käyttötarkoituksen toteutumiseen vaikuttavasta muutoksesta tai muusta avustuksen käyttöön vaikuttavasta muutoksesta.

Palosuojelurahasto tekee tarkastuskäyntejä myöntämiinsä avustuskohteisiin osana avustuskäytäntöjen valvontaprosessia.

Myönteisen rakennushankepäätösten saaneiden tulee tilata Palosuojelurahaston antamien ohjeiden mukainen laatta ja kiinnittää se paloaseman ulko-oven viereiselle seinälle vähintään 30 vuoden ajaksi.

6. Lomakkeet

Kaikki hakemukset tulee tehdä rakennushankkeet -hakulomakkeella. Hakulomake ja pelastuslaitoksen lausuntolomakkeet löytyvät osoitteesta www.psr.fi/rakennukset.

Pelastuslaitokset täyttävät sekä lausuntolomakkeen että hankekohtaisen arviointikehikon kuntien ja sopimuspalokuntien hankkeista.

Hakijan tulee pyytää hankkeeseen hyvissä ajoin pelastuslaitoksen lausunto ja toimittaa se yhdessä hakemuksen kanssa aluehallintovirastolle määräaikaan mennessä.

Aluehallintovirastoja kehoitetaan varmistamaan, että hakijat käyttävät oikeaa lomaketta ja että vaadittava lausuntolomake ja pakolliset liitteet toimitetaan hakemuksen mukana Palosuojelurahastoon. Hakulomake sekä lausuntolomake lähetetään word-muodossa.

7. Rakennushankkeita 2019 koskevat hakuajat

Kaikki rakennushankehakemukset vaadittavine liitteineen tulee toimittaa **oman alueen aluehallintovirastolle** ja Ahvenanmaan maakunnan hallitukselle näiden antamaan määräaikaan mennessä. Palosuojelurahasto kehottaa, että hakijoiden tasapuolisen kohtelun vuoksi aluehallintovirastot noudattaisivat yhteistä määräaika.

Palosuojelurahasto suosittelee rakennushankkeiden määräajaksi 28.1.2019.

Keskusteltuaan pelastuslaitosten kanssa aluehallintovirastojen ja Ahvenanmaan maakunnan hallituksen tulee asettaa oman alueensa rakennushankehakemukset (mukaan lukien harjoitusaluehankkeet) kahteen perusteltuun kiireellisyysjärjestykseen; erikseen pelastuslaitosten ja erikseen sopimuspalokuntien hankkeiden osalta.

Aluehallintovirastot ja Ahvenanmaan maakunnan hallitus toimittavat hakemukset Palosuojelurahastolle postitse **viimeistään 20.2.2019.**

Mikäli toimitettu hakemus on puutteellinen, pyytää rahasto tarvittaessa hakijaa täydentämään hakemustaan. Täydennyspyynnössä ilmoitetaan miltä osin hakemusta on täydennettävä. Hakija voi myös omasta aloitteestaan täydentää hakemusta sekä toimittaa rahastolle asian ratkaisemisen kannalta tarpeellisia asiakirjoja. Jo toimitettuja asiakirjoja ei kuitenkaan voida korvata uusilla. Täydennykset tulee toimittaa rahastoon rakennushankkeiden osalta **viimeistään 1.3.2019**, jotta ne voidaan huomioida hakemusten käsittelyssä. Hakijan on kuitenkin hyvä huomioida, että aluehallintoviranomaiset asettavat hakemukset kiireellisyysjärjestykseen heille toimitettujen asiakirjojen pohjalta.

Päätökset rakennushankkeista tehdään huhtikuussa 2019 ja päätösluettelo julkaistaan rahaston www-sivuilla.

Tiedusteluihin vastaa Palosuojelurahaston sihteeristö, sähköposti psr@intermin.fi sekä erityisasiantuntija Ira Nikoskinen, sähköposti: ira.nikoskinen@intermin.fi puh. 0295 488 285.

Palosuojelurahaston hallitus 24.10.2018

Liite: Paloasemahankkeiden hyväksyttävät ja ei-hyväksyttävät kustannukset

Tiedoksi: SM/Pelastusosasto

LIITE

Paloasemahankkeiden hyväksyttävät ja ei-hyväksyttävät kustannukset:

Avustusta voidaan myöntää:

- uusien paloasemien rakentamiseen sekä vanhojen paloasemien laajentamiseen
- kiinteistön hankintaan
- vanhojen paloasemien merkittävään peruskorjaukseen:
 - merkittävien ja todennettujen työturvallisuuteen vaikuttavien puutteiden poistamiseen (esim. merkittävä terveystahdit, henkilöstön altistuminen, rakenteiden vaarallinen kunto)
 - rakennuksen käyttötarkoituksen muuttamiseen paloasemaksi
 - ajoneuvopaikkojen lisäämiseen
 - muuhun vastaavaan toimenpiteeseen
- paloasemien rakentamiskustannuksiin ja kiinteisiin kalusteisiin
- muihin rakentamiseen välittömästi liittyviin kustannuksiin (esim. rakennuksen suunnittelukustannukset, rakentamiseen liittyvät lyhytaikaiset konevuokrat ja paloasemarakennukseen pohjatyö)

Avustusta ei myönnetä:

- väestönsuojelu-, ensihoito- ja ensivastetoimintaan ja öljyntorjuntatiloihin
- paloaseman juhlasalin tai vastaavan tilan rakennuskustannuksiin (sopimuspalokuntien hankkeet)
- maanhankintaan
- pintakorjauksiin
- ovien ja ikkunoiden uusimiseen
- muihin vuosikorjauksen luonteisiin toimenpiteisiin
- irtaimiston hankintaan (esim. kodinkoneet, irtokalusteet, irtovalaisimet, kuntolaitteet, atk-laitteet, toimisto- ja koulutusvälineistö)
- juokseviin kuluihin (esim. sähkö- ja vesilaskut)
- muihin kuin rakentamiskustannuksiin (esim. kokoukset tai niiden valmistelu, työmaakäynnit, rakennuslupahakemus tai sen valmistelu, kopiointikulut, ravitsemuskustannukset)
- kunnalliselle kiinteistöosakeyhtiölle
- muihin kuin hankkeeseen suoraan tai rakentamisesta välittömästi aiheutuneisiin kustannuksiin